

Correctievoorschrift VBO-MAVO-C

2004

tijdvak 2

NEDERLANDS SCHRIJFVAARDIGHEID C

FUNCTIONEEL SCHRIJVEN EN OPSTEL

inzenden scores

Voor dit examen hoeft u geen afnamegegevens aan de Citogroep te verstrekken.

400030-2-503c

Beschikbaar gesteld door Stichting Studiebegeleiding Leiden (SSL).

Voor alle eindexamens, zie www.alleexamens.nl. Voor de perfecte voorbereiding op je eindexamen, zie www.ssleiden.nl.

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Scoringsmodel functioneel schrijven
- 5 Beoordeling taalgebruik
- 6 Beoordelingsregels opstel
- 7 Voorstel beoordelingsprocedure opstelopdrachten
- 8 Beoordelingsmodel opstel

1 REGELS VOOR DE BEOORDELING

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o. Voorts heeft de CEVO op grond van artikel 39 van dit Besluit de Regeling beoordeling centraal examen vastgesteld (CEVO-02-806 van 17 juni 2002 en bekendgemaakt in Uitleg Gele katern nr 18 van 31 juli 2002).

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces verbaal van het examen toekomen aan de examinator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.
- 2 De directeur doet de van de examinator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.
- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door de CEVO.
- 4 De examinator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt het aantal scorepunten bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het door ieder van hen voorgestelde aantal scorepunten, zo nodig naar boven afgerond.

2 ALGEMENE REGELS

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de CEVO-regeling van toepassing:

- 1 De examinator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;

- 3.4 indien slechts een voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan een voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd worden, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
 - 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
 - 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, hoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal punten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan een antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
 - 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar een keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
 - 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
 - 7 Indien de examinerator of de gecommitteerde meent dat in een toets of in het beoordelingsmodel bij die toets een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof toets en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan de CEVO. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
 - 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
 - 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.
Voor de beroepsgerichte programma's in de basisberoepsgerichte leerweg geldt:
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de door het bevoegd gezag gegeven regels.

3 VAKSPECIFIEKE REGELS

Voor dit centraal schriftelijk examen Nederlands schrijfvaardigheid C kunnen maximaal 180 scorepunten: 2 = 90 scorepunten worden behaald.

4 SCORINGSMODEL FUNCTIONEEL SCHRIJVEN

Vraag	Aftrekgeregels	Aftrek
-------	----------------	--------

Indien de kandidaat het hele werk door consequent eenzelfde andere naam en/of adres en/of postcode en/of woonplaats en/of geboortedatum en/of geboorteplaats heeft gebruikt, geen aftrek.

1 Briefkaart

Taalgebruik 5 punten, inhoud 20 punten, conventies 10 punten

Aftrek taalgebruik uitgaande van 5 punten

Fouten tegen het taalgebruik worden gescoord volgens een op blz. 9 en 10 toegelicht systeem.

Aftrek inhoud uitgaande van 20 punten

Indien de volgende elementen onjuist zijn of ontbreken:

- verzoek om (zo veel mogelijk) informatie 10
- over parachutespringen 10
- in Zuid-Frankrijk 5
- liefst aan zee 5
- deze zomer 5
- zo snel mogelijk bericht 5

- Indien irrelevante of onjuiste informatie is gegeven 5
- Indien irrelevante informatie is gevraagd 5
- Indien een passende woordkeus ontbreekt 10
- Indien enkele fouten tegen een passende woordkeus zijn gemaakt 5

Aftrek conventies uitgaande van 10 punten

Indien een of meer van de volgende elementen onjuist zijn of ontbreken:

- naam, straat, huisnummer, postcode, woonplaats van de afzender 5/10
 - Douce France, Lauriergracht 612, 1017 KX Amsterdam 5/10
- Indien de volgende elementen onjuist zijn of ontbreken:
- gebruik achterkant briefkaart voor verzoek 5
 - plaats en datum: 18 april 2004 5
 - gegevens van adressering, plaats en datum in de gebruikelijke ordening en op de juiste plaats 5
 - aanhef 5
 - slotformule 5
 - ondertekening en/of naam 5
 - binnen het kader 5
 - verzorgde indruk 5

2 Brief

Taalgebruik 10 punten, inhoud 30 punten, techniek, opbouw 10 punten, conventies 10 punten

Aftrek taalgebruik uitgaande van 10 punten

Fouten tegen het taalgebruik worden gescoord volgens een op blz. 9 en 10 toegelicht systeem.

Aftrek inhoud uitgaande van 30 punten

Indien de volgende elementen onjuist zijn of ontbreken:

- plannen voor de zomervakantie 5
 - weinig kennis parachutespringen 5
- een vraag betreffende:
- een (uitgebreide) folder 10
 - het gevaar van de sport 5
 - minimumleeftijd om mee te mogen doen 5
 - verplichting sportkeuring 5
 - de gemiddelde leeftijd van de deelnemers 5
 - de groepsgrootte 5
 - de verhouding tussen aantallen jongens en meisjes 5
 - de noodzaak om Frans te kunnen spreken 5
 - een aanmeldingsformulier 10
-
- Indien irrelevante of onjuiste informatie is gegeven 5
 - Indien irrelevante informatie is gevraagd 5
 - Indien een passende woordkeus ontbreekt 10
 - Indien enkele fouten tegen een passende woordkeus zijn gemaakt 5

Aftrek techniek, opbouw uitgaande van 10 punten

Indien de volgende elementen onjuist zijn of ontbreken:

- inleidende zin(nen) 5
- afsluitende zin(nen) 5
- samenhang en logische volgorde 5
- alinea-indeling 5
- verzorgde indruk 5

Aftrek conventies uitgaande van 10 punten

Indien een of meer van de volgende elementen onjuist zijn of ontbreken:

- naam, straat, huisnummer, postcode, woonplaats van de afzender 5/10
- De Franse Sprong, Weteringschans 12, 1000 AJ Amsterdam 5/10

Indien de volgende elementen onjuist zijn of ontbreken:

- plaats en datum: 3 mei 2004 5
- gegevens van adressering, plaats en datum in de gebruikelijke ordening en op de juiste plaats 5
- aanhef 5
- regel wit na aanhef en voor slotformule 5
- slotformule 5
- ondertekening en/of naam 5

3 Brief

Taalgebruik 15 punten, inhoud 30 punten, techniek, opbouw 10 punten

Aftrek taalgebruik uitgaande van 15 punten

Fouten tegen het taalgebruik worden gescoord volgens een op blz. 9 en 10 toegelicht systeem.

Aftrek inhoud uitgaande van 30 punten

Indien de volgende elementen onjuist zijn of ontbreken:

- herinnering aan vakantie-afspraken 5
- vakantieplannen 5
- voorstel voor gezamenlijke cursus parachutespringen 10
- van 17 dagen 5
- in Royan 5
- van 23 augustus tot 8 september 5
- voor 595 euro 5
- verzoek zo vlug mogelijk terug te schrijven 10
- vraag naar voorkeur voor gemeenschappelijke slaaptent of eigen tentje 5
- mededeling over mogelijkheid eigen tent te regelen 5

- Indien irrelevante of onjuiste informatie is gegeven 5
- Indien irrelevante informatie is gevraagd 5
- Indien een enthousiasmerende woordkeus ontbreekt 10
- Indien enkele fouten tegen een enthousiasmerende woordkeus zijn gemaakt 5

Aftrek techniek, opbouw uitgaande van 10 punten

Indien de volgende elementen onjuist zijn of ontbreken:

- plaats en datum (20 mei 2004) 5
- aanhef 5
- inleidende zin(nen) 5
- afsluitende zin(nen) 5
- samenhang en logische volgorde 5
- alinea-indeling 5
- ondertekening 5
- verzorgde indruk 5

4 Inschrijfformulier*Inhoud 10 punten, techniek 5 punten***Aftrek inhoud uitgaande van 10 punten**

Indien de volgende elementen onjuist zijn of ontbreken:

Formulier

Inschrijfformulier 17-daags springprogramma A

Ondergetekende,Naam: ...*kandidaat*... (-5).....Voornamen: ...*kandidaat*... (-5).....Adres: ...*kandidaat*... (-5).....Postcode en woonplaats: ...*kandidaat*... (-5).....Tel.: ...*kandidaat*... (-5)..... Nationaliteit: ...*kandidaat*... (-5).....Geslacht: ...*kandidaat*... (-5)..... Lengte: *kand*... (-5) Gewicht: *kand*... (-5)Geboorteplaats: ..*kandidaat*... (-5).. Geboortedatum: ...*kandidaat*... (-5).....

geeft zich op voor de parachutespringvakantie in de periode van

28 juni – 14 juli

12 juli – 28 juli

26 juli – 11 aug.

9 aug. – 25 aug.

 23 aug. – 8 sept. (-5)

Aankruisen s.v.p.

en verklaart zich akkoord met de gang van zaken zoals geschetst in bijgaande brochure.

Hij/zij verklaart een bedrag ad 195 euro, zijnde een aanbetaling, gestort te hebben op postgiro 2740746, onder vermelding van: 'aanbetaling parachutespringvakantie'.

De rest van het bedrag, zijnde 500 euro, moet uiterlijk vier weken voor de dag van vertrek in ons bezit zijn.

Voor boekingen in de eerste en de laatste periode geldt, dat het resterend te betalen bedrag (na aanbetaling) 400 euro is.

Tevens sluit hij/zij 4 recente pasfoto's en een Engelstalige medische verklaring in.

 Wenst gebruik te maken van gemeenschappelijke slaaptent (incl. bed) (-5)

Neemt eigen tent mee

Aankruisen s.v.p.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aftrek techniek uitgaande van 5 punten

Indien de volgende elementen onjuist zijn of ontbreken:

- plaats: woonplaats kandidaat 5
- datum: 14 juni 2004 5
- handtekening: kandidaat 5
- gegevens op de juiste plaats 5
- binnen het kader 5
- verzorgde indruk 5

5 Stortingskaart

Inhoud 10 punten, techniek 5 punten

Aftrek inhoud uitgaande van 10 punten

stortingskaart

Aftrek techniek uitgaande van 5 punten

Indien de volgende elementen onjuist zijn of ontbreken:

- lege ruimte voor dienstaanwijzingen 5
- gegevens op de juiste plaats 5
- binnen het kader 5
- verzorgde indruk 5

5 BEOORDELING TAALGEBRUIK

We onderscheiden vier typen fouten:

- woordfouten;
- zinsfouten;
- spelfouten;
- fouten in interpunctie en hoofdlettergebruik.

Het geschreven werk wordt op alle vier de typen fouten gecorrigeerd. Voor elk type wordt een apart correctieteken gehanteerd.

Voor we ingaan op de verschillende typen fouten, maken we eerst een paar algemene opmerkingen:

- 1 Een fout in een fout telt niet mee. Als bijvoorbeeld in een zinsfout een woord verkeerd gespeld wordt, telt deze laatste fout niet mee.
- 2 Spelfouten in dezelfde woorden worden slechts één keer geteld.
- 3 Afhankelijke fouten tellen niet mee. Als een fout voortkomt uit een andere fout, wordt deze niet meegeteld.

Woordfouten

Wanneer de fout opgelost kan worden door een woord te vervangen, toe te voegen of te verwijderen, spreken we van een woordfout. Bijvoorbeeld:

- 1 incongruentie: onderwerp - persoonsvorm (getal); betrekkelijk vnw. - antecedent; aanw. vnw. - antecedent;
- 2 onduidelijke verwijzingen.

We spreken ook van een woordfout bij een storende herhaling van een woord of een woordgroep.

Onderstreep de fout met _____

Zinsfouten

Wanneer een zin een opeenhoping van fouten bevat, waarbij het moeilijk is aan te geven hoeveel/welke fouten zijn gemaakt, spreken we van een zinsfout. We spreken bijvoorbeeld ook van een zinsfout als een woordgroep niet correct is geplaatst.

Onderstreep de fout met =====

Spelfouten

- 1 fouten in de spelling van werkwoordsvormen;
- 2 overige spelfouten.

Onderstreep de fout met _____/_____

Fouten in interpunctie en hoofdlettergebruik

- 1 hoofdletter: begin van een zin; andere conventies zoals bij namen: de heer Schuit, Van der Schuit, G. van der Schuit;
- 2 punt;
- 3 komma: tussen twee persoonsvormen; voor de nevenschikkende voegwoorden “maar” en “want”;
- 4 afbreekteken: woorden die afgebroken worden aan het eind van een regel;
- 5 apostrof;
- 6 koppelteken;
- 7 aanhalingstekens;
- 8 dubbele punt: voor een opsomming; voor aanhalingstekens.

Geef fout aan met x

Voorbeelden

“En ik weet nu wat er word verlangd van mijn. En doordat ik nu werk_x
let ik beter op bij school_x”

“Zo’n baantje na schooltijd kan toch nooit geen kwaad ...”

“Na doorgesmeerd te zijn, verving ik de ketting van mijn fiets.”
(*Fout is niet te verbeteren met één woord.*)

“Ik denk dat ik bij de groep hoor, die werken omdat ze daarvan iets leren.
Ik hoop dat de leerlingen uit klas 3 en 4 door het artikel van de directeur zijn baantje niet
opgeven.”

(*“werken” en “zijn” zijn twee congruentiefouten, “ze” rekenen we niet fout, omdat de
congruentiefout al in “werken” is aangerekend.*)

Aftrek taalgebruik

- Indien een woordfout is gemaakt, per fout 1
- Indien een zinsfout is gemaakt, per fout 2
- Indien een spelfout is gemaakt, per fout 1
- Indien een fout is gemaakt in interpunctie en hoofdlettergebruik, per twee fouten 1
- N.B. Voor fouten tegen de nieuwe spelling geldt, per fout 1

6 BEOORDELINGSREGELS OPSTEL

In het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o. zijn twee artikelen opgenomen die betrekking hebben op de scoring van het schriftelijk werk, namelijk artikel 41 en artikel 42. Deze artikelen moeten als volgt worden geïnterpreteerd.

De examinator stelt het cijfer voor de opstelopdracht vast.
Het cijfer wordt uitgedrukt in een getal met één decimaal, in de cijferschaal 1 tot en met 10.

7 VOORSTEL BEOORDELINGSPROCEDURE OPSTELOPDRACHTEN

De CEVO stelt voor de opstelopdracht Nederlands voor het C.E. te beoordelen aan de hand van de hierna volgende beoordelingsprocedure en het daarin opgenomen beoordelingsmodel.

Bij het voorgestelde beoordelingsvoorschrift worden drie categorieën onderscheiden waarop de opstelopdracht beoordeeld moet worden: inhoud, opbouw en taalgebruik.

Bij de beoordelingscategorieën inhoud, opbouw en taalgebruik is een maximum aantal te behalen punten aangegeven. Voor fouten worden punten van dit maximum afgetrokken.

Het staat iedere examinerator vrij bij de beoordeling van de opstelopdrachten deze beoordelingsprocedure of onderdelen daarvan te gebruiken.

De voorgestelde beoordelingsprocedure:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aantal scorepunten dat per categorie is vastgesteld en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor de uitwerking van een opdracht worden door de examinerator scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel.
Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten per categorie is.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een opdracht volledig juist is uitgevoerd, wordt het per scoringscategorie maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een opdracht gedeeltelijk juist is uitgevoerd, worden scorepunten afgetrokken van de per scoringscategorie aangegeven maximumscore, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een uitwerking niet in het beoordelingsmodel voorkomt en deze uitwerking op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als onjuist of gedeeltelijk onjuist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden afgetrokken naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien een uitwerking niet beoordeeld kan worden, moet het per scoringscategorie aangegeven maximale aantal scorepunten worden afgetrokken;
 - 3.5 indien in het beoordelingsmodel verschillende uitwerkingen zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze uitwerkingen als verschillende formuleringen van het goede antwoord;
 - 3.6 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in de uitwerking van de kandidaat voor te komen.
- 4 Voor deze toets kunnen maximaal 100 scorepunten worden behaald.
Iedere kandidaat krijgt vooraf 10 punten. Voor de categorie inhoud worden 45 punten toegekend, voor de categorie opbouw 20 punten en voor de categorie taalgebruik 25 punten. Het cijfer voor dit gedeelte van het centraal examen wordt verkregen door het aantal scorepunten te delen door het getal 10.
- 5 Bij de beoordeling gelden de volgende definities.

Teksttype

Een betoog of een betogende tekst is: een tekst waarin een schrijver probeert een stelling aannemelijk te maken door er argumenten ter ondersteuning aan toe te voegen. De meest gangbare vorm van een betoog is een tekst waarin een schrijver of schrijfster zijn of haar mening over een bepaalde kwestie uiteenzet of verdedigt. In een betoog moeten ten minste de volgende onderdelen voorkomen:

- een inleiding in het onderwerp;
- het standpunt of oordeel waarvoor of waartegen betoogd zal worden;
- argumenten voor of tegen dit standpunt of oordeel in een logische opbouw;
- een afsluitende conclusie.

Een beschrijving is: een tekst waarin een opsomming wordt gegeven van een aantal aspecten van een voorwerp, persoon of gebeurtenis uit de werkelijkheid of de fantasie. De opsomming moet van samenhangende aard zijn. Er moet onderscheid gemaakt worden tussen hoofd- en bijzaken.

Schrijfdoel

Er worden vijf schrijfdoelen onderscheiden: een informatief, een persuasief, een directief, een expressief en een diverterend schrijfdoel.

Een informatief schrijfdoel houdt in: de schrijver wil zijn lezers inlichten over bepaalde aspecten van een feit, ding of persoon.

Een persuasief schrijfdoel houdt in: de schrijver wil de lezers overtuigen van de juistheid van een standpunt.

Een directief schrijfdoel houdt in: de schrijver wil de lezers ertoe aanzetten tot bepaalde handelingen over te gaan.

Een expressief schrijfdoel houdt in: de schrijver wil tegenover zijn lezers zijn mening of emoties tot uitdrukking brengen.

Een diverterend schrijfdoel houdt in: de schrijver wil zijn lezers vermaken, bijvoorbeeld met een verhaal dat droevig, spannend, amusant of iets van dien aard is.

Publiekgerichtheid

Onder publiekgerichtheid wordt verstaan: een schrijver houdt rekening met bepaalde eigenschappen van de lezers tot wie hij zich richt, bijvoorbeeld hun leeftijd, hun regionale of sociale herkomst en hun voorkennis. Hij doet dit door de keuze van een passende toon, woordkeuze en zinsbouw.

De toon van teksten kan variëren in formaliteit. Een tekst kan informeel, neutraal of strikt formeel van toon zijn; allerlei gradaties daartussenin zijn mogelijk.

De woordkeuze in teksten kan vooral variëren in moeilijkheid. Moeilijkheid is sterk afhankelijk van voorkennis van de lezers. Verder kan ook de toon de woordkeuze beïnvloeden.

De zinsbouw in teksten kan variëren in lengte en complexiteit.

8 BEOORDELINGSMODEL OPSTEL

Vraag	Aftrekgeregels	Aftrek
-------	----------------	--------

Let op: iedere kandidaat krijgt 10 punten vooraf. (Zie 7 Voorstel beoordelingsprocedure opstelopdrachten op blz. 11.)

Beoordeling opstel maximaal 90 punten

Inhoud 45 punten, opbouw 20 punten, taalgebruik 25 punten

Indien er in het beoordelingsmodel verschillende aftrekscores worden vermeld, bijvoorbeeld 10/5, dan moeten afhankelijk van de uitgebreidheid of volledigheid van de uitwerking (in het voorbeeld) óf 10 óf 5 punten worden afgetrokken.

In alle andere gevallen wordt, indien nodig, het genoemde aantal punten afgetrokken.

Aftrek inhoud uitgaande van 45 punten

1 Pesten

- Indien ten minste drie redenen niet of onvoldoende zijn behandeld, per element 5
- Indien een voorval niet of onvoldoende is beschreven 5
- Indien de eigen rol in het voorval en de huidige mening daarover niet of onvoldoende zijn behandeld, per element 5
- Indien niet of onvoldoende is ingegaan op mogelijke oplossingen 5
- Indien de tekst niet of onvoldoende betogend is en niet of onvoldoende een persuasieve en/of expressieve strekking heeft 10/5
- Indien de tekst niet of onvoldoende is afgestemd op de docent maatschappijleer 5

2 Jongerengroepen

- Indien niet of onvoldoende een mening over indeling in groepen is gegeven 5
- Indien niet of onvoldoende twee argumenten zijn gegeven, per element 5
- Indien niet of onvoldoende twee groepen zijn besproken met tenminste twee redenen om wel of niet tot die groep te (willen) behoren, per element 10
- Indien de tekst niet of onvoldoende betogend is en niet of onvoldoende een persuasieve en/of expressieve strekking heeft 10/5
- Indien de tekst niet of onvoldoende is afgestemd op lezers van de schoolkrant 5

3 Vakantie met je ouders: wat een lol

- Indien niet of onvoldoende twee voordelen van op vakantie gaan met ouders zijn gegeven, per element 5
- Indien niet of onvoldoende twee nadelen van op vakantie gaan met ouders zijn gegeven, per element 5
- Indien niet of onvoldoende twee argumenten zijn gegeven voor keuze van kandidaat van het zwaarst wegende voor- of nadeel, per element 5
- Indien niet of onvoldoende is aangegeven waarom het voorstel volgens kandidaat een goed voorstel is 5
- Indien de tekst niet of onvoldoende betogend is en niet of onvoldoende een persuasieve en/of expressieve strekking heeft 10/5
- Indien de tekst niet of onvoldoende is afgestemd op lezers van de schoolkrant 5

Vraag	Antwoord	Scores
4	De smoes	
	• Indien niet of onvoldoende duidelijk een gebeurtenis is beschreven	10/5
	• Indien niet of onvoldoende duidelijk is gemaakt hoe de relatie is met degene aan wie de smoes verteld is	10/5
	• Indien niet of onvoldoende duidelijk is gemaakt waarom de smoes verteld moest worden	5
	• Indien niet of onvoldoende duidelijk is gemaakt hoe de gebeurtenis afliep en welke rol de smoes in de afloop speelde	10/5
	• Indien de tekst niet of onvoldoende beschrijvend is en niet of onvoldoende een expressieve strekking heeft	10/5
	• Indien de tekst niet of onvoldoende is afgestemd op lezers van de schoolkrant	5
5	Een blik vooruit	
	• Indien niet of onvoldoende een voorbeeld is beschreven	5
	• Indien niet of onvoldoende is ingegaan op drie elementen die de toekomst van kandidaat zullen bepalen, per element	10/5
	• Indien de tekst niet of onvoldoende beschrijvend is en niet of onvoldoende een expressieve strekking heeft	10/5
	• Indien de tekst niet of onvoldoende is afgestemd op lezers van de jeugdbijlage van de regionale krant	5
6	Boeren	
	• Indien niet of onvoldoende is aangegeven of kandidaat denkt dat de boer in Nederland nog toekomst heeft door ten minste twee mogelijke problemen te beschrijven, per element	10/5
	• Indien niet of onvoldoende ten minste één probleem is besproken waarmee de boer die stopt, te maken krijgt	5
	• Indien niet of onvoldoende ten minste één moeilijkheid is besproken voor de boer die emigreert	10/5
	• Indien de tekst niet of onvoldoende beschrijvend is en niet of onvoldoende een informatieve strekking heeft	10/5
	• Indien de tekst niet of onvoldoende is afgestemd op lezers van de jongerenbijlage over werk in de regionale krant	5
7	'k Was ied're wedstrijd	
	• Indien niet of onvoldoende kandidaat als een kneus in sport is beschreven	10/5
	• Indien niet of onvoldoende een beschrijving is gegeven van het optreden in de gymnastiekles of de wedstrijd	10/5
	• Indien niet of nauwelijks gebruik is gemaakt van overdrijving	5
	• Indien de beschrijving niet of nauwelijks grappig is	5
	• Indien de beschrijving niet of nauwelijks geloofwaardig is	5
	• Indien de tekst niet of onvoldoende beschrijvend is en niet of onvoldoende een expressieve strekking heeft	10/5
	• Indien de tekst niet of onvoldoende is afgestemd op lezers van een personeelsblad	5
8	Mijn droomtuin	
	• Indien niet of onvoldoende nauwkeurig is beschreven hoe de tuin is ingericht	10/5
	• Indien niet of onvoldoende is aangegeven waarom de tuin zo is ingericht	10/5
	• Indien niet of onvoldoende is toegelicht wat er in de tuin staat	10
	• Indien niet of onvoldoende is toegelicht wat er juist niet in de tuin staat	5
	• Indien de tekst niet of onvoldoende beschrijvend is en niet of onvoldoende een expressieve strekking heeft	10/5
	• Indien de tekst niet of onvoldoende is afgestemd op lezers van een tijdschrift voor tuin hobbyisten	5

Vraag	Aftrekregels	Aftrek
9	Wat heet welvaart?	
	• Indien niet of onvoldoende is ingegaan op de vraag wat welvaart is	5
	• Indien niet of onvoldoende is ingegaan op drie van de andere vier vragen, per vraag	10/5
	• Indien de tekst niet of onvoldoende betogend is en niet of onvoldoende een persuasieve en/of expressieve strekking heeft	10/5
	• Indien de tekst niet of onvoldoende is afgestemd op lezers van 'Laten we wel zijn'	5
10	Terug naar de rijkschoolbanken?	
	• Indien niet of onvoldoende met ten minste twee argumenten is aangegeven of kandidaat het wel of niet eens is met het plan om rijbewijshouders om de tien jaar opnieuw rijexamen te laten doen, per element	5
	• Indien niet of onvoldoende is toegelicht of daarbij onderscheid gemaakt moet worden tussen theorie en praktijk	10/5
	• Indien niet of onvoldoende is aangegeven wat kandidaat ervan vindt dat mensen van 70 jaar en ouder een geneeskundige verklaring moeten overleggen bij verlenging van het rijbewijs	10/5
	• Indien niet of onvoldoende is aangegeven of er wellicht een leeftijdsgrens moet komen om bejaarden helemaal van de weg te halen	5
	• Indien de tekst niet of onvoldoende betogend is en niet of onvoldoende een persuasieve en/of expressieve strekking heeft	10/5
	• Indien de tekst niet of onvoldoende is afgestemd op lezers van 'Kampioen'	5
	Aftrek opbouw uitgaande van 20 punten	
	• Indien de voorgedrukte titel ontbreekt	5
	• Indien de gevraagde eigen titel ontbreekt of niet bij het opstel past	5
	• Indien er geen alinea-indeling is	5
	• Indien de alinea's of onderdelen van alinea's die inhoudelijk bij elkaar horen, niet bij elkaar staan	5
	• Indien de alinea's meer dan eenmaal geen thematische eenheid vormen	5
	• Indien er sprake is van onnodige herhaling	5
	• Indien de gevraagde vorm van de tekst, bijvoorbeeld de briefvorm, niet of onvoldoende is uitgewerkt	5
	• Indien het door de kandidaat geschreven deel van het opstel minder dan 400 woorden telt, per 50 woorden minder	5
	Aftrek taalgebruik uitgaande van 25 punten bij de eerste 400 woorden	
	<i>Fouten tegen het taalgebruik worden gescoord volgens een op blz. 9 en 10 toegelicht systeem.</i>	
	• Indien een woordfout is gemaakt, per fout	1
	• Indien een zinsfout is gemaakt, per fout	2
	• Indien een spelfout is gemaakt, per fout	1
	• Indien een fout is gemaakt in interpunctie en hoofdlettergebruik, per twee fouten	1
	• N.B. Voor fouten tegen de nieuwe spelling, per fout	1

Voorbeeldscoreformulier

Indien de volgende elementen onjuist zijn of ontbreken:
Aftrek,

Naam kandidaat: _____ nr: _____

1 Briefkaart	
Woordfout	X x 1
Zinsfout	X x 2
Spelfout	X x 1
2 interpunctiefouten	X x 1
Taalgebruik totaal	5
Verzoek om (zo veel mogelijk) informatie	10
Over parachutespringen	10
In Zuid-Frankrijk	5
Liefst aan zee	5
Deze zomer	5
Zo snel mogelijk bericht	5
Relevante en juiste informatie gegeven	5
Relevante informatie gevraagd	5
Passende woordkeus	10/5
Inhoud totaal	20
Een of meer elementen afzender	5/10
Een of meer elementen geadresseerde	5/10
Gebruik achterkant briefkaart	5
Plaats en datum: 18 april 2004	5
Gebruikelijke ordening	5
Aanhef	5
Slotformule	5
Ondertekening en/of naam	5
Binnen het kader	5
Verzorgde indruk	5
Conventies totaal	10
Totaalscore briefkaart	35
2 Brief	
Woordfout	X x 1
Zinsfout	X x 2
Spelfout	X x 1
2 interpunctiefouten	X x 1
Taalgebruik totaal	10
Plannen voor de zomervakantie	5

Weinig kennis parachutespringen	5
Vraag naar (uitgebreide) folder	10
Vraag naar gevaar van de sport	5
Vraag naar minimumleeftijd om mee te mogen doen	5
Vraag naar verplichting sportkeuring	5
Vraag naar gemiddelde leeftijd deelnemers	5
Vraag naar groepsgrootte	5
Vraag naar verhouding aantallen jongens en meisjes	5
Vraag naar noodzaak om Frans te kunnen spreken	5
Vraag naar aanmeldingsformulier	10
Relevante en juiste informatie gegeven	5
Relevante informatie gevraagd	5
Passende woordkeus	10/5
Inhoud totaal	30
Inleidende zin(nen)	5
Afsluitende zin(nen)	5
Samenhang en volgorde	5
Alinea-indeling	5
Verzorgde indruk	5
Techniek, opbouw totaal	10
Een of meer elementen afzender	5/10
Een of meer elementen geadresseerde	5/10
Plaats en datum: 3 mei 2004	5
Gebruikelijke ordening	5
Aanhef	5
Regel wit	5
Slotformule	5
Ondertekening en/of naam	5
Conventies totaal	10
Totaalscore brief	60

3 Brief	
Woordfout	X x 1
Zinsfout	X x 2
Spelfout	X x 1
2 interpunctiefouten	X x 1
Taalgebruik totaal	15
Herinnering aan vakantieafspraken	5
Vakantieplannen	5
Voorstel voor gezamenlijke cursus parachutespringen	10
Van 17 dagen	5
In Royan	5
Van 23 augustus – 8 september	5
Voor 595 euro	5
Verzoek zo vlug mogelijk terug te schrijven	10
Vraag naar voorkeur voor soort slaaptent	5
Mededeling over mogelijkheid eigen tent te regelen	5
Relevante en juiste informatie gegeven	5
Relevante informatie gevraagd	5
Enthousiasmerende woordkeus	10/5
Inhoud totaal	30
Plaats en datum (20 mei 2004)	5
Aanhef	5
Inleidende zin(nen)	5
Afsluitende zin(nen)	5
Samenhang en volgorde	5
Alinea-indeling	5
Ondertekening	5
Verzorgde indruk	5
Techniek, opbouw totaal	10
Totaalscore brief	55
4 Inschrijfformulier	
Per element	5
Inhoud totaal	10

Plaats: woonplaats kandidaat	5
Datum: 14 juni 2004	5
Handtekening: kandidaat	5
Gegevens op de juiste plaats	5
Binnen het kader	5
Verzorgde indruk	5
Techniek totaal	5
Totaalscore inschrijfformulier	15
5 Stortingskaart	
Per element	5
Inhoud totaal	10
Lege ruimte voor dienstaanwijzingen	5
Gegevens op de juiste plaats	5
Binnen het kader	5
Verzorgde indruk	5
Techniek totaal	5
Totaalscore stortingskaart	15
Score opdracht 1	35
Score opdracht 2	60
Score opdracht 3	55
Score opdracht 4	15
Score opdracht 5	15
Totaalscore	180
Totaalscore gedeeld door twee = 180: 2 = 90	